

CLAUSE 2

CHAIRMAN .— The question is:

“That clause 2 do stand part of the Bill”

The Motion was adopted

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 1. etc.,

CHAIRMAN .— The question is:

“That Clause 1, the Long Title” the Preamble and the Enacting Formula do stand part of the Bill”.

The Motion was adopted.

*(Clause 1. the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula were)
added to the Bill.*

MOTION TO PASS

SRI A. K. ABDUL SAMAD .— (Hon. Minister for Health) Sir I beg to move:

“That the Karnataka Nurses, Midwives and Health Visitors (Amendment) Bill, 1981 be passed”.

CHAIRMAN .— The question is:

“That the Karnataka Nurses, Midwives and Health Visitors (Amendment) Bill, 1981 be passed.”

(The Motion was adopted and the Bill was passed.)

**THE KARNATAKA LOCAL AUTHORITIES OFFICIAL LANGUAGE
(AMENDMENT)BILL, 1981.**

Motion to Consider

SRI Y. RAMAKRISHNA .— Sir, I beg to move:

“That the Karnataka Local Authorities Official Language (Amendment) Bill 1981, be taken into consideration.”

The question was proposed.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ. — ಸ್ವಾಮಿ, ನವಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದು ೩೪ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ಆಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಶೇಕಡಾ ೪ ಅಥವಾ ೫ ರಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇರಬಹುದು. ಶೇಕಡಾ ೯೬ ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥ ಆಗದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೧೯೬೩ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಲಾಂಗ್ವೇಜ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಅದರ ನಾಲ್ಕನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ. — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್. — ಡಾಕ್ಟರ್ ಅವರು ಹೇಳುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೧೦ ರಷ್ಟುನಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ. — ಈಗ ಈ ಏನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ ೪ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕೆನ್ನು ವುದು ಆದರಲ್ಲಿ ಷೆಲ್ ಬೀ ಅಂತ ಇದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದೋ, ಎಲ್ಲಿ ಇದರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗ ಬಹುದೋ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇಟ್ ಆಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಳಸಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಸೂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಈಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಆಡತಕ್ಕಂಥಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಅಂತ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಯಾವ ಪಕ್ಷ ಭೇದ ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥಾ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(MR. SPEAKER.—In the chair)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ಮಸೂದೆಯು ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಫಲಿತಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು ಕಳೆದ ೩೪ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇರುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ನಾವು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈವಾಗಲಾದರೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದು ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಕ ಪಡುವಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದ್ದು ಜನರ ಒಂದು ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಒಂದು ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಜನರು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇದು ಯಾರ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಜನರ ಅನ್ನ ತಿಂದರೂ ಉಪ್ಪು ತಿಂದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಅವರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ, ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡದೇ ನಮ್ಮ ಜನರು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಇದು ನಮಗೆ ಏನು ತೋರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಜನರ ಒಂದು ಉದಾರತೆ ಮತ್ತು ಕರುಣೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಹೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತು ಬಿಡಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ೧೯೬೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಆಯಿತು. ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಅಂತ ಆದರೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೇನೇ ಪ್ರಾಸುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ

ಅಧಿಪತ್ಯ ಹೋಗಿಲ್ಲಾ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಬ್ಬ ತಾಸೀಲ್ದಾರ ಕಛೇರಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ, ಬಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಛೇರಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥಾ ಕನ್ನಡ ಪದ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೇ. ಸರಿಯಾದ ಪದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂತಲೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಯಾವ ಪದವನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್ಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಮುಂದೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಯಾಗಿ ರೂಢಿಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನ ಇಲ್ಲಾ. ಈಗ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅನ್ನು ಪದಕ್ಕೆ ಅಭಿಯಂತರ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಆ ಪದ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇರಬಹುದು ಅದು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಾ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದು ಜನರಿಗೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಆಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ದೇಶದ ಯಾವ ಪದವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಆ ಪದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಒಂದು ಮೂಲದಿಂದಲೋ ಯಾವುದರಿಂದಲಾದರೂ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅದು ಮೂಲತಃ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೋ, ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೋ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೋ ಬಳಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಜನರು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಬಳಸಿ, ರೂಢಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂತು. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಬಳಸುವ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟರೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಪ್ಪು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಬಳಸಿದರೆ, ಪದೇ ಪದೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಹೊಳಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೇ ಉತ್ತಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಜನರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉಪ್ಪು ಉಂಡ ಜನರು ಜನರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾದಂಥಾ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿರು ವುದೂ ಕೂಡ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರುಗಳು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಸರಿ ಯಾದಂಥಾ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮೂಲತಃ ಭಾಷೆ ಇರುವುದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾ ಈ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೇ ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿ ದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಲ್ಲ. ಜಪಾನಿ ಮತ್ತು ಚೈನಾ ದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗಂಭೀರ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚೈನಾ ದೇಶದ ಶಬ್ದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಭಾಷೆಯ ಳಿ ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರ ಇದ್ದು ಇದ್ದು, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ೨ ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಆ ೨ ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರಪದಗಳಲ್ಲೇ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಅಕ್ಷರ ಪದಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಅಕ್ಷರ ಪದಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಷರ ಪದಗಳು ಕಡಿಮೆ, ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದ ಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಈ ಮಾತು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಜಾಗ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅದರ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲಾ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರು ಅದಕ್ಕೆ ಹಿತಾಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು.

ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಇವೆ, ಮೂರು ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಮೊದಲನೇದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ, ಎರಡನೇದು ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಪತ್ತು ಅಂದರೆ ಹಣ, ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಪತ್ತು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು, ಮೂರನೇದು ಜಾತಿ, ಪ್ರಭಾವ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಜಾತಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಅವನು ಈ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮೂರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ತಾವು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಹೇಳಿ. ಈ ಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರು ಮೊದಲು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದನ್ನೋ ಒಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಾಗಿ ಸ್ಕೂಟ್ಟಿಕ್ ಅಂತ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಅದು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಿ, ಬಳಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಸ್ಕೂಟ್ಟಿಕ್ ಅನ್ನುವ ಹೆಸರೇ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಪದವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ರಾಗಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ರಾಗಿ ಎಂತಲೇ ಕರೆಯಬೇಕು, ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಒಬ್ಬಟ್ಟನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ಒಬ್ಬಟ್ಟು ಎಂತ ಕರೆಯಲೇ ಬೇಕು. (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಅದು ನಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. —ಅದು ನಗುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲೇ ಬರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಜನರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟರು. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥಾ ಜನರೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶದ್ರೋಹಿಗಳು ಯಾರು ಹೇಳಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೆ ಯು.ಪಿ.ಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನ್ನು ಓದಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಅವಾಗ ಅಲ್ಲೇ ಆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೀಸಾಕಿ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದರು. ಹೀಗೆ ಆಯಾಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥಾ ಶಬ್ದಗಳು ಇವೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂತಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಹೇಳಿ ಬರಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಫುಲ್‌ಸ್ಟಾಪ್ ಅನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ, ಇದೆ. ಆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದವನ್ನೇ ನಾವು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಬರಸಿದರೆ ಅದೇ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಯಾರದು. ಇದನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುವವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೇಳಿ ಬರಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೇನು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಹುಡುಕಿದರೆ ಏ—ಜನರೂ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿ ಏತಕ್ಕೆ ಬರಸಬಾರದು ? ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬೇರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಲ್ಲವರು ನಾನು ಫುಲ್ಟಿವಾಲಾ ಅಂಥವರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ೧೫-೨೦ ಜನರು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ನಾವು ಅಡುವ, ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಹಾಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಬೇರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಲ್ಲವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಸಿಗಬಹುದು.

೬-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗೆ ನಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಲಾಮಾ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬೇಡ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮೊದಲು ನನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣ

ವಾಗಿ ಕಲಿಯತಕ್ಕಾಂಥಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನೇ ನಾನು ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ದೊರಕಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಿಡುವುದು—ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. “The official language of all the local authorities in the State of Karnataka shall be Kannada” ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿಯವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ತನ್ನಿ ಎಂದೂ ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಒದುವುದಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇರುವವರು ಕೆಲವರು ಇರಬಹುದು. ಮಂತ್ಯಾಪಾಲ ಜನಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎರಡೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವಸೂದಯನ್ನಾಗಲೀ, ನೀವು ಕಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಲೀ ಯಾವುದನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೇ ವಿನಃ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲೇ ತರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ಇದು ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆಯಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ Provided that; (a) The English language may be used in communications.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ೬ ಗಂಟೆ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಬಂದವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಇದು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—We shall comple this Bill.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ provided that: (a) English language may be used in communications—(I) addressed to the Central Government offices, offices of the other State Governments and the Accountant General. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಜನ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಸ್ಟಿಡ್‌ರೋಡ್ ಅಂತಹ ಸಣ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಲ್ಕಾರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡೆಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಸೆಲ್ ಎಂದು ಇಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕಳಿಸಿದಂಥ ಜನ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಡಿ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅದರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಹುಪ್ಪಾರಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಪ್ರೊವೈಡೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಿ. ಮತ್ತೆ ಈ ಪ್ರೊವೈಡೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, (ii) relating to orders made under any law which are subject to appeal or revision by any authority. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಡೋಣ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರೊವೈಡೆನ್ಸ್ ದಟ್ ಎನ್ನುವುದು ಬೇಡ. ಮೊದಲು ಏನು ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಡಿ ಬಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೊವೈಡೆನ್ಸ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರೊವೈಡೆನ್ಸ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇಡ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ,

(iii) addressed to Courts other than village courts. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯಾದಮೇಲೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ಬಹುಷಃ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ವಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆ ಮೊದಲೂ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ರಿಪ್ಲೈ ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಸಾಕ್ಷಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಜಪಾನ್ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೇ ಆದೇಶ ಏನೆಂದರೆ 'ನೀವೆಲ್ಲಾ ಜಪಾನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು' ಎಂದು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಬಳಸಬೇಕು. ರೈಲ್ವೆ ಫ್ಯಾಟ್‌ಫಾರಂನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ರೈಲ್ವೆ ಪ್ಲಾಟೆಫಾರಂ ಎಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ...

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ 'ಆರಕ್ಷಕ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಆರಕ್ಷಕ ಎಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಇರುವಂಥ ಪದಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಎಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದಂಥ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದರೆ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟೂ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂಥಾದ್ದನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ (iv) where the English language cannot be dispensed with due to administrative reasons, or where such communications are purely technical and scientific in nature." ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಇಂತಹವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಪೊಪ್ಪೆಡ್ಸ್ ದಚ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನನ್ನು ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದೇ ತರಹ ಹೆಸರು ತಾರೀಖನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಫ್ಟಿಂಗ್ ಯಾನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವುಸಾರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು—ಅವರಿಗೆ ಲಂಡನ್ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಲಂಡನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಅವರಿಗಿನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇಂತಹ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಲಿಗನ್ನಡಿಯೂ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವೀರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೀಟಿನೇ ಇಸಮಿಯ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ

ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಎತಕ್ಕೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಡಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ನಿರ್ದಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಸಂತೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೂರು ಮಳನ್ನೆದಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಶೆಯಿದ್ದರೆ ನಾನು ಸೇರವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಹಾರ ವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜವ್ವಾದಾರಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರ ಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಗಬೇಕು. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಈಗಾಗಲೇ ೬ ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಬಹಳ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಾಳೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆಯು ಮೇಲಕ್ಕೆದು ಮತ್ತೆ ನಾಳೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

*The House adjourned a Fifteen minutes Past Six of the Clock
to meet again at one of the Clock on Thursday, 12th March 1981.*